

Az erdélyi részek *Soldanella pusilla* Baumg.-jának egy új változatáról.

Ueber eine neue Varietät der siebenbürgischen *Soldanella pusilla* Baumg.

Soldanella pusilla Baumg. nov. var. *obliqua* mihi.

(1 rajzzal. — Mit 1 Textfigur.)

Irta: }
Von: } Györfly István (Makó).

Több évvel ezelőtt az erdélyi havasoknak két érdekes tagjára, a *Páreng* és *Retyezát*-ra tett növénygyűjtő kiránduláson szedett *Soldanella pusilla* BAUMG.-k között több eltérő alakot találtam. Ezeknek legnagyobb részét bold. BORBÁS professornak adtam volt át, melyekről sejtetni engedé, hogy ő is újaknak tartja, mert annak idején kijelenté előttem, hogy összehasonlítja s megvizsgálja e példákat. Váratlanul közbejött halála meggátolá ebben vizsgálatai napvilágot nem láttak.

Mivel pár példány birtokomban is maradt, hazai flóránk eme érdekes tagjának ismertetését a következőkben adhatom.

A tőalaktól, de az egész *Soldanella* nemzetségtől is eltér corollája alkotásában; egyebekben olyan, mint a *Soldanella pusilla* BAUMG., melynek variétásaként foghatjuk fel.

A legfőbb ismertető jele, melyről első tekintetre felismerhetjük (l. a rajzot):

Vor einigen Jahren botanisierte ich auf den zwei interessanten Berg-Gruppen der siebenbürgischen Karpathen, nämlich auf dem *Páreng* und im *Retyezát*, und fand unter der dort gesammelten *Soldanella pusilla* BAUMG. mehrere abweichende Formen. Den grössten Teil derselben übergab ich weil. Herrn Professor BORBÁS, der es gesprächsweise andeutete, dass er sie auch für neu halte; denn er sagte mir damals, dass er diese Exemplare untersuchen und vergleichen werde, worin ihn jedoch sein unerwarteter Tod verhinderte.

Einige Exemplare blieben noch in meinem Besitze: so kann ich denn diese interessanten Glieder unserer Flora im Folgenden beschreiben.

Vom Typus, aber auch von der ganzen Gattung *Soldanella* weichen diese Exemplare durch die Form des Krone ab; im übrigen stimmen sie mit *Soldanella pusilla* BAUMG. überein, als deren Varietät wir sie betrachten können.

Ihr Hauptmerkmal, wodurch man sie am ersten Blick erkennen kann, ist (s. Fig. 1):

Folia cordato-reniformia, subrepanda; scapus uniflorus; superior pars corollae bilateraliter symmetricae (genus Soldanellae corol-

lam radialiter symmetricam habet). parte inferiore brevior. Propter corollam oblique truncatam hanc Soldanellae pusillae varietatem nominavi: obliquam.

Levelei veséded-kerekdedek, szélük kissé behajolt; az apró mirigyszőröktől érdes tőkecsányának végén egy virágot látnunk. A húsveres, lilába hajló corolla tölcéséres, nem csüng lefelé, hanem majdnem, sokszor egész vízszintesen: a felfelé eső része kurtább, mint az alsó s így ferde, esapott a corolla var. *obliqua* mihi; s ezért nem is radialisan, hanem bilateralisan symmetricus. A corolla széle nem egészen egyharmadáig be van hasogatva; a sallangok egyenesen állnak, nem berzednek szét. Egyéb tulajdonságai tekintetében megegyezik a tőalakkal. Gyűjtöttem a *Parëngul*-hegységnek *Parëngul* csúcsa közelében egy hómező szélén 1900. VI/24-én és a *Retyezát*-hegység *Drecksano* havasán 1901. VI/25-én, — mindkét helyen tőalajok társaságában.

Végül e helyen is őszinte köszönetemet fejezem ki Dr. RICHTER ALADÁR kolozsvári tud. egyetemi ny. r. professor úrnak, hogy e kirándulásaimat lehetővé tette.

Ihre Blätter sind rund-nierenförmig, am Rande ein wenig ungebogen, an der Spitze des von den kleinen Drüsenhaaren rauhen Blütenstieles sitzt eine Blüte. Die lila-fleischfarbige Krone ist trichterförmig, hängt nicht herab, sondern steht beinahe, oft vollständig wagrecht; der nach oben gelegene Teil ist kürzer, als der untere, weshalb die Krone schief abgestutzt ist; sie ist also nicht radial, sondern bilateral symmetrisch. Der Rand der Krone ist nicht ganz auf ein Drittel gespalten, die Fransen sind nicht gekraust, sondern flach.

In den übrigen Eigenschaften stimmt sie mit dem Typus überein. Ich sammelte sie in der Nähe der

Parëngul-Spitze des *Parëngul*-Gebirges am Rande eines Schneefeldes am 24./VI. 1900 und auf der *Drecksano*-Alpe des *Retyezát* am 25./VI. 1901, an beiden Orten in der Gesellschaft des Typus.

Auch hier spreche ich dem Herrn Dr. ALADÁR RICHTER, ord. öff. Universitätsprofessor zu Kolozsvár, der mir diese Ausflüge ermöglicht hat, meinen aufrichtigen Dank aus.



Soldanella pusilla var. *obliqua*
(Magn. nat.)

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1906

Band/Volume: [5](#)

Autor(en)/Author(s): Györfly Stephan [István]

Artikel/Article: [Az erdélyi részek Soldanella pusilla Baumg.-jának egy új változatáról. Ueber eine neue Varietät der siebenbürgischen Soldanella pusilla Baumg. Soldanella pusilla Baumg. nov. var. obliqua mihi. 219-220](#)